

Strategie města Toužim

Obsah

1. Zadávací část projektu	3
1.1. Cíl zpracování studie.....	3
1.2. Složení řešitelského týmu	3
1.3. Způsob zpracování studie	4
1.4. Časový průběh zpracování studie	5
2. Popisná část projektu.....	6
2.1. Historie a současnost Toužimska a města Toužim	6
2.1.1. Historie města a sídel	6
2.1.2. Současnost města a sídel	7
2.2. Hlavní charakteristiky Toužimska.....	8
2.2.1. Politické členění	8
2.2.2. Geografie mikroregionu Toužimska	8
2.2.3. Vodní zdroje, klimatické poměry, životní prostředí.....	9
2.2.4. Charakteristické aktivity mikroregionu Toužimska	9
2.2.5. Socioekonomická charakteristika.....	10
2.2.6. Infrastruktura	11
2.2.7. Vzhled obce a krajiny	11
2.2.8. Cestovní ruch, turistika a rekreace, volnočasové aktivity místních obyvatel	12
3. Analytická část projektu.....	13
3.1. Analýza projektového portfolia	13
3.1.1. Analýza výsledků dotazníkového šetření	13
3.1.2. Analýza projektových záměrů dodaných zadavatelem.....	14
3.2. SWOT analýza.....	15
4. Výsledky projektu	22
5. Literatura	23

Přílohy

1. Mapové přílohy
2. Projektové portfolio
3. Projekty realizované a zpracovávané v rámci PRV ČR 2007 – 2013

1. Zadávací část projektu

1.1. Cíl zpracování studie

Cílem projektu bylo zpracování „Strategie města Toužim“.

Dokument strategie zahrnuje:

- Zpracování přehledu existující dokumentace města Toužim relevantní pro strategii poskytnuté zadavatelem.
- Shrnutí dostupných popisných informací o městě Toužim a jeho okolí v kontextu České republiky a euroregionů.
- Zpracování SWOT analýzy (analýzy silných a slabých stránek, hrozeb a příležitostí) týkající se Toužimi.
- Realizace a analýza dotazníkového šetření mezi obyvateli Toužimska s co možná nejširším záběrem co do šíře věkové struktury respondentů.
- Analýza potřeb města Toužim z hlediska krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé Integrované strategie města Toužim na jeho katastrálním území města a jednotlivých sídel.
- Specifikace klíčových oblastí rozvoje města Toužim a jeho sídel z pohledu reálných ekonomických možností.
- Makroekonomická studie v krátkodobém horizontu let 2009-2010 a střednědobém horizontu 2011-2014.

Dokument je koncipován tak, aby byl v souladu s evropskými strukturálními fondy a mohl být použit jako podpora připravenosti města při vstupu ČR do Evropské unie.

1.2. Složení řešitelského týmu

Tým řešitelů MAS Vladař o.p.s.:

- PhDr. Petr Sušanka, projektový manažer
- Pavel Stoček, manažer
- Martin Polák, projektový manažer
- Jana Kriegelová, technický pracovník

Zástupci města Toužim:

- Antonín Vrána, starosta města Toužim
- Ing. Jan Šimonovský, tajemník města Toužim

1.3. Způsob zpracování studie

Při zpracování dokumentu strategie a specifikace prioritních oblastí dalšího rozvoje byly využity v řešitelské skupině manažerské metody používané při analogických krocích prováděných vlastníky či vedením podniků. Dále pak byly použity sociologické metody dotazníkového šetření pro zjištění názorů vybraných skupin respondentů.

Z manažerských metod byla aplikována metoda SWOT analýzy, která v řešitelském týmu pomohla stanovit silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby regionu města Toužimi.

Ze sociologických metod byla při zpracování aplikována metoda sběru dat prostřednictvím dotazníků. Uvedená metoda se používá zejména v případech, kdy je potřeba zjišťovat informace od většího počtu lidí a zároveň není finančně možné zajistit, aby každého respondenta navštívil tazatel a pokládal mu otázky osobně. Dotazování prostřednictvím tazatelů sice vede k větší návratnosti (z oslovených respondentů vždy odpoví jen určitá část), ale nespornou nevýhodou jsou již zmíněné vyšší náklady na sběr dat. Z uvedených důvodů jsme přistoupili k dotazníkové metodě a prozatím realizovali pouze pět komunitních setkání v Toužimi, Dobré vodě a Kosmové.

Komunitní práci a její využití při tvorbě strategií považujeme za zcela zásadní přístup řešení. Spolu s osobní návštěvou řešitelského týmu ve všech 16 sídelních útvarech, kterých se řečená strategie týká nelze strategii ukončit. Dle stanoveného harmonogramu bude předkládaná strategie nadále doplňována..

Prozatím byly použity standardizované dotazníky, tzn., že všichni respondenti z dané lokality odpovídali na stejně formulované otázky. Základními typy otázek při dotazníkovém šetření jsou otázky uzavřené a otázky otevřené. U otevřených otázek mají dotazovaní větší volnost při svých odpovědích, zatímco u otázek uzavřených mají k dispozici předem dané varianty odpovědí, mezi nimiž volí jednu či více možností. Důvodem, proč v rámci našeho šetření byly použity zejména uzavřené otázky je jejich snadnější a rychlejší zpracování, dále možnost získání relativně konkrétních zjištění. V neposlední řadě je výhodou uzavřených otázek skutečnost, že respondenti na ně odpovídají rychleji, takže je vyplňování dotazníku tolik neobtěžuje z hlediska času.

V první polovině roku 2009 budou pokračovat komunitní práce a z tohoto pohledu realizace strategie uzavřena ve 3. čtvrtletí 2009.

1.4. Časový průběh zpracování studie

1. 09. 2007 - 31.12.2007 projekt přípravných prací (přípravné práce k podání projektů)
2. 01.01.2008 od tohoto data realizace a analýzy potřeb komunální, podnikatelské sféry a nestátních neziskových organizací (NNO)
3. 14. 02.2008, 6. 3. 2008 veřejné besedy s občany k vyjádření k prioritám města Toužim
4. 15. 03.2008 zahájena dotazníková akce k integrované strategii
5. 30. 05.2008 ukončena dotazníková akce
6. 17. 06.2008 vyhodnocení slosovateľných dotazníků od občanů
7. 20.11.2008 aktualizace strategie dle vyhodnocených dotazníků od občanů s porovnáním s projektovým portfoliem a stávajícími prioritami města

Řešitelský tým předpokládá, že při tvorbě dvou vzorových strategií (vybraná místa Toužim, Valeč) bude nadále pokračováno až do 30. 6. 2010. Celý projekt bude uzavřen ve 4. čtvrtletí 2010 a bude publikován při veřejném slyšení.

8. 20.01.2009 ukončen sběr měkkých – neinvestičních projektů města Toužim. Porovnání se 43 obcemi Vladaře. Jedná se defacto o práci s obyvatelstvem a jeho aktivizaci. (viz. příklad města Žatec). Realizujeme období 2007 a 2008.
9. 30.06.2009 ukončení komunitní studie na území Toužimska, všech 16 ti sídelních útvarů.
10. 31.12.2009 ukončení makroekonomické studie pro krátkodobé a střednědobé období.
11. 30.6.2010 ukončení dlouhodobé makroekonomické strategie.
12. Srovnávací studie obou realizovaných strategií. Diskusní forum, eventuálně jiná forma kritického zhodnocení obou materiálů.

2. Popisná část projektu

2.1. Historie a současnost Toužimska a města Toužim

2.1.1. Historie města a sídel

Toužim (612 m n. m.) je malé historické město na západě Čech, ležící v mělkém širokém údolí horního toku říčky Střely v Tepelské náhorní plošině.

Dějiny Toužimi a jeho okolí se začaly psát na sklonku 12. století, kdy toto území od českých panovníků získal a následně také kolonizoval jihočeský velmož Jiří z Milevska, jenž posléze své majetky daroval klášteru premonstrátů v Milevsku, který založil v roce 1185.

Toužim byla již od počátku správním centrem panství. Za husitských válek se toužimského klášterního majetku zmocnila kališnická šlechta. Jan I. z Vřesovic přeměnil Toužim na gotický hrad a v roce 1469 k němu přenesli obyvatelé vypleněného města Útviny svou městskou obec. Toužim se tak stala opevněným městem a hospodářským centrem panství. Posledními šlechtickými majiteli byli v letech 1837-1945 vévodové Beaufort-Spontini.

Zejména v období renesance v 16. století doznalo město značného rozkvětu, zdejší zámek byl šlechtickou rezidencí, kvetla řemesla i obchod s horními městy v blízkém Slavkovském lese a Krušnohoří. Město postupně získalo řadu práv, mělo radnici, dvě školy, tři kostely, za městskými hradbami vyrostla předměstí. Původně převážně české obyvatelstvo bylo postupně v průběhu 16. a 17. století vytlačeno a germanizováno německými kolonisty, v 17. století se zde usadili i židé.

Po skončení II. světové války v roce 1945 bylo německé obyvatelstvo kraje vysídleno a nahrazeno českými dosídlenci z vnitrozemí Čech. V období socialismu (1948-1989) se převážně zemědělské město přeměnilo na sice malé, ale v rámci regionu největší a nejvýznamnější průmyslové středisko s více než 3000 obyvatel. V letech 1949-1960 byla Toužimi sídlem okresu. Dnes má statut města s výkonem státní správy.

Díky své odlehle poloze a venkovskému charakteru regionu je Toužim a její okolí zajímavým místem k návštěvě. Mimo jiné zde také pramení říčka Střela. Nezanedbatelný není ani kulturní a historický odkaz zdejšího regionu – odkaz dávné Evropy střeží pravěké hradiště na hoře Vladaři, křesťanské kořeny zde připomíná klášter premonstrátů v Teplé a slavné barokní poutní místo Mariánské Skoky. Revoluční doby husitského hnutí pak zas připomínají Žlutice. Historické jádro Toužimi se zámkem je památkovou zónou, stejně jako dvě vesnická sídla Kosmová a Kojšovice. Bohatá minulost a její stopy v podobě četných památek společně se zdejší přírodou vytvářejí dobré podmínky k aktivnímu odpočinku a zvou k návštěvě a poznání této dosud málo známé oblasti Čech.

2.1.2. Současnost města a sídel

V současné době se město Toužim rozkládá na území o výměře 98,53 km². Územně je členěno do šestnácti částí.

K 5. 3. 2008 činil počet obyvatel města 3808, z čehož vyplývá hustota osídlení 38,64 obyvatel/km².

Organizační struktura města Toužim:

<p>Zastupitelstvo: 15 členů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antonín Vrána • MUDr. Richard Hlous • Jiří Horník • Ing. Václav Šusta • Bohumila Slavíková • Ing. Jiří Ženíšek • Mgr. Milan Kadera • Miroslav Veselý • Jiří Schierl • Mgr. Radek Janák • Karel Musil • Jiří Hoza • Kamila Prchalová • Mgr. Zdeňka Zemanová • Václav Veverka <p>Finanční výbor Kontrolní výbor</p>	<p>Rada: Složení : starosta, místostarosta, 3 radní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starosta: Antonín Vrána • Místostarosta: Mgr. Milan Kadera • Členové: Ing. Václav Šusta, MUDr. Richard Hlous, Václav Veverka <p>Stavební komise Přestupková komise Bytová komise Komise pro občanské záležitosti Komise pro kulturu, památky a cestovní ruch</p>
---	--

Zastupitelstvo města zasedá 5-6x ročně, rada zasedá obvykle jednou za 14 dní.

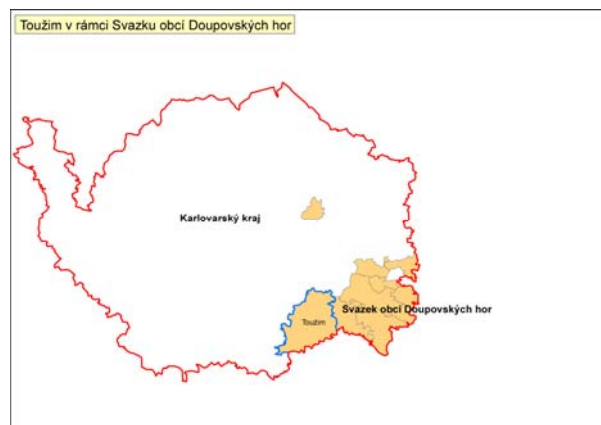
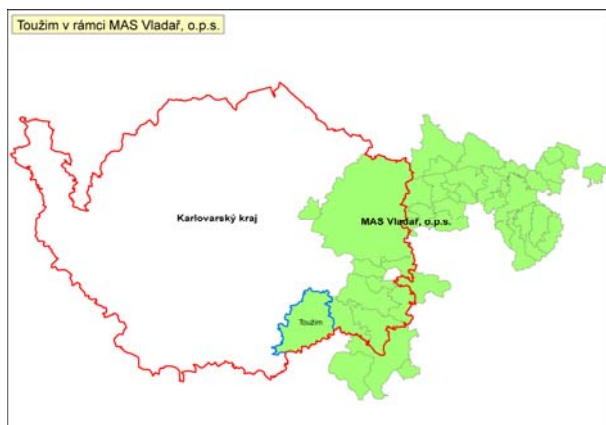
2.2. Hlavní charakteristiky Toužimska

2.2.1. Politické členění

Město Toužim má statut obce s pověřeným obecním úřadem. Nachází se v Regionu soudržnosti Severozápad (NUTS 2), v Karlovarském kraji (NUTS 3), okrese Karlovy Vary (NUTS 4) a ve správě obce s rozšířenou působností Karlovy Vary.

Město Toužim je členem Svazku obcí Doupovských hor a MAS Vladař o.p.s.

Více viz. Příloha č. 1 Mapové přílohy

2.2.2. Geografie mikroregionu Toužimska

Celá oblast Toužimska je z horopisného hlediska vymezena především Tepelskou vrchovinou, kterou ze západu uzavírá pohoří Slavkovský les, z jihu Bezručická a Manětínská vrchovina a z východu Rakovnická pahorkatina. Na severu se tyčí Doupovské hory, pozůstatek mohutného stratovulkánu, dnes známé spíše jako vojenské cvičiště. Přestože se tato oblast vyznačuje vyšší nadmořskou výškou, jsou zde výškové rozdíly v terénu díky charakteru náhorní plošiny relativně malé.

Nejvyšším vrcholem regionu je jeden z nejvyšších vrcholů Tepelské vrchoviny Třebouňský vrch s nadmořskou výškou 824 m. Nachází se nad Třebouní, nedaleko Toužimi. Jde o třetihorní vyvěřelou kupu. Z jejích svahu i z vrcholu samotného se rozkládají pěkné výhledy na Tepelskou vrchovinu, Slavovský les, Český les i Smrčiny. Na vrcholu postaveny dvě odpočívadla a ohniště.

2.2.5. Socioekonomická charakteristika

Obyvatelstvo

Ve městě Toužim žije k 5. 3. 2008 3808 obyvatel, což představuje oproti údajům ČSÚ z roku 2007 pokles o 19 obyvatel. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že počet obyvatel v Toužimi se v období 2001 – 2008 prakticky nezměnil, což se ve srovnání s většinou ostatních měst dá brát jako pozitivní ukazatel.

Vývoj počtu obyvatel měst v obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary									
	Obyvatelstvo celkem						%	Přírůstek (úbytek) obyvatel 1991 - 2007	
	1970	1980	1991	2001	2006	2007		počet	v %
Celkem	74 880	79 908	77 634	75 625	72 588	73 211	100	-2 414	-3,2
Bečov nad Teplou	1 250	1 138	1 086	1 002	989	989	1,4	-13	-1,3
Bochov	2 166	1 937	1 760	1 950	1 978	2 031	2,8	81	4,2
Karlovy Vary	52 310	56 992	56 054	53 358	50 691	51 202	69,9	-2 156	-4,0
Nejdek	8 787	8 893	8 180	8 600	8 460	8 446	11,5	-154	-1,8
Nová Role	4 578	4 467	3 888	4 048	4 019	4 063	5,5	15	0,4
Toužim	3 594	3 949	3 864	3 798	3 750	3 827	5,2	29	0,8
Žlutice	2 195	2 532	2 802	2 869	2 701	2 653	3,6	-216	-7,5

Pokud sledujeme věkovou strukturu obyvatelstva, činil v roce 2007 dle údajů ČSÚ podíl obyvatelstva mladšího 15 let 15,89 %, podíl obyvatel v produktivním věku (15 – 64 let) 71,18% a poproduktivní složka obyvatel činila 12,93%.

Věková struktura obyvatelstva				
	0 - 14 let	15 - 64 let	65 a více let	celkem
muži	327	1397	203	1927
ženy	281	1327	292	1900
celkem	608	2724	495	3827
%	15,89	71,18	12,93	100

Bilance pohybu obyvatelstva							
	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace	Přírůstek/úbytek
muži	24	18	6	91	52	39	45
ženy	28	11	17	65	50	15	32
celkem	52	29	23	156	102	54	77

Venkovský prostor v regionu je dlouhodobě vylidňován a poznamenán zánikem celých sídel. Hustota zalidnění je velmi nízká. Rozpad socialistického zemědělství s výrazným snížením zemědělské výroby má za následek úbytek značné části ekonomické základny venkova. Nezemědělské ekonomické aktivity jsou ve venkovském prostoru spíše výjimkou.

Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti v Toužimi v roce 2006 činila 10,52 % (muži 8,81%, ženy 12,81%). Bylo registrováno celkem 207 uchazečů o práci (muži 99, ženy 108) a počet hlášených volných pracovních míst činil 38.

Hospodářské prostředí

Hospodářská činnost	
Počet podnikatelských subjektů celkem	745
Zemědělství, lesnictví, rybolov	76
Průmysl	87
Stavebnictví	104
Doprava a spoje	22
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	232
Ostatní obchodní služby	132
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	3
Školství a zdravotnictví	32
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	57
Státní organizace	9
Akciové společnosti	3
Obchodní společnosti	30
Družstevní organizace	3
Peněžní organizace	0
Podnikatelé - fyzické osoby	554
Samostatně hospodařící rolníci	35
Svobodná povolání	30
Ostatní právní formy	69
Počet subjektů bez zaměstnanců	168
Mikropodniky (1-9 zaměstnanců)	64
Malé podniky (10-49 zaměstnanců)	17
Střední podniky (50-249 zaměstnanců)	4
Velké podniky (více než 249 zaměstnanců)	2

Druhy pozemků	
Celková výměra pozemku (ha)	9853
Orná půda	3642
Chmelnice	0
Vinice	0
Zahrady	39
Ovocné sady	0
Trvalé travní porosty	1932
Zemědělská půda	5612
Lesní půda	3367
Vodní plochy	185
Zastavěné plochy	85
Ostatní plochy	603

Údaje ČSÚ 2007

2.2.6. Infrastruktura

	Technická vybavenost		
	Vodovod	Kanalizace	Plynofikace
Bezděkov	0	0	0
Braníšov	0	0	0
Dobrá Voda	1	0	0
Dřevohryzy	0	0	0
Kojšovice	0	0	0
Komárov	1	0	0
Kosmová	1	1	1
Lachovice	0	0	0
Luhov	0	0	0
Nežichov	1	0	0
Políkno	1	0	0
Prachomety	1	0	0
Radyně	1	0	0
Smilov	1	0	0
Toužim	1	1	1
Třebouň	1	0	0

2.2.7. Vzhled obce a krajiny

Kapitola 2.2.7. je řešena formou subdodávky. Firma Jan Borecký neměla z naší strany vytvořeny vhodné podmínky. Fotodokumentace bude k textové části zajištěna na jaře 2009. Závazný termín ukončení a začlenění do strategie je 31. 5. 2009.

2.2.8. Cestovní ruch, turistika a rekreace, volnočasové aktivity místních obyvatel

Území má velmi dobré předpoklady stát se vyhledávanou oblastí specifického cestovního ruchu. Je třeba jej založit na místních hodnotách, jako je čisté životní prostředí, málo rušivých vlivů civilizace, krásná krajina, hodně lesů, rybníků, množství stavebních památek.

Příjemná, mírně zvlněná krajina je ideálním místem pro cykloturistiku, v zimě pak pro běžky. Volná příroda láká k pěší turistice i k jízdě na koni, přestože se jedná o kulturní krajinu, lze i zde nalézt řadu krásných a romantických přírodních zákoutí. Rozsáhlé lesy lákají k procházkám, sběru hub a lesních plodů, lze si užít i lovu. Potoky a zejména četné rybníky lákají k přírodnímu koupání a k rekreačnímu rybolovu. K dispozici je v Toužimi sportovní areál, své služby nabízí také sportovní letiště v Příleších.

Toužimsko lze jen doporučit jak k návštěvě a poznání, tak i jako místo, z něhož lze podnikat objevné cesty do sousedních turisticky velmi zajímavých mikroregionů, např. Žluticka, Manětínska, Úterska, Tepelska, Bečovska či Bočovska kam míří regionální cyklotrasy.

Jako nedostatek je vnímáno zejména málo ubytovacích a stravovacích zařízení a přírodních ploch pro koupání.

3. Analytická část projektu

3.1. Analýza projektového portfolia

3.1.1. Analýza výsledků dotazníkového šetření

V hledání cest rozvoje města mají jistě nezastupitelnou roli názory občanů. Je také důležité, aby názory vyjádřily pokud možno všechny skupiny spektra občanů a to jak věkové, tak zájmové, sociální, místní, atp. Po obsáhlé diskusi bylo dohodnuto, že dotazník s průvodním vysvětlujícím dopisem bude distribuován pracovníky města přímo občanům ve všech částech města.

1.	Komunikace a chodníky	78
2.	Technická infrastruktura	61
3.	Životní prostředí	18
4.	Školní zařízení	12
5.	Turistický ruch	13
6.	Sportovní a ostatní zařízení	27
7.	Komunální zařízení	8
8.	Kulturní a historické dědictví	19
9.	Veřejná zeleň a revitalizace parků	9
10.	Lidské zdroje	8
Celkem		253

Z analýzy odpovědí získaných dotazníkovým šetřením vyplývá, že respondenti preferují zejména projekty týkající se základního infrastrukturního vybavení obcí, kde žijí. S výraznou převahou tak ve svých odpovědích a námětech upřednostnili investice do dopravní a technické infrastruktury. Z hlediska priorit občanů pak následují oblasti sportovního vyžití, péče o kulturní a historické dědictví a životní prostředí.

Nejméně prioritní byly pro hlasující oblasti komunálních zařízení, veřejné zeleně a revitalizace parků a lidských zdrojů.

Výsledky dotazníkového šetření jsou do určité míry jistě ovlivněny skladbou projektů v jednotlivých kategoriích a také skutečností, že většina dotazníků byla vyplněna rezidenty pouze tří částí obce, a to Toužimi, Kojšovic a Kosmové.

3.1.2. Analýza projektových záměrů dodaných zadavatelem

	Celkem	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Komunikace a chodníky	69 100 000	2 400 000	22 600 000	32 700 000	7 400 000	2 750 000	1 250 000
2. Technická infrastruktura	10 970 000	710 000	5 460 000	0	0	4 000 000	800 000
3. Životní prostředí	2 260 000	0	360 000	1 900 000	0	0	0
4. Školní zařízení	15 500 000	15 000 000	500 000	0	0	0	0
5. Turistický ruch	16 400 000	0	1 700 000	2 200 000	500 000	6 000 000	6 000 000
6. Sportovní a ostatní zařízení	83 950 000	800 000	11 000 000	13 850 000	15 550 000	4 500 000	38 250 000
7. Komunální zařízení	7 940 000	0	540 000	6 600 000	800 000	0	0
8. Kulturní a historické dědictví	136 950 000	2 550 000	19 000 000	28 800 000	25 000 000	29 800 000	31 800 000
9. Veřejná zeleň a revitalizace parků	4 600 000	300 000	1 850 000	1 450 000	300 000	500 000	200 000
10. Lidské zdroje	17 000 000	0	0	5 000 000	5 000 000	4 500 000	2 500 000
Celkem	364 670 000	21 760 000	63 010 000	92 500 000	54 550 000	52 050 000	80 800 000

Město Toužim má zpracováno poměrně kvalitní portfolio projektových záměrů pro své území. Celkový objem projektů plánovaných na období 2008 - 2013 přesahuje 364 mil. Kč. Z toho bylo v roce 2008 realizováno nebo realizace probíhá 12 projektů o celkovém finančním objemu cca 22 mil. Kč.

Z analýzy projektového portfolia vyplývá, že v současné době jsou prioritami města co do objemu plánovaných investic zejména oblasti péče o kulturní a historické dědictví, budování a obnova sportovních a ostatních zařízení a dopravní infrastruktury. Následují snahy o rozvoj lidských zdrojů a turistického ruchu.

3.2. SWOT analýza

A – Silné stránky	
	Ekonomický rozvoj
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství volných ploch bez infrastruktury • Velké zásoby dřevní hmoty. • Relativně nízké náklady na pracovní sílu. • Dostatečné plošné možnosti pro rozvoj výroby, služeb a bydlení. • Existující a rozvíjející se regionální spolupráce venkova (Sdružení Vladař, Svazky obcí) jako základ provázané regionální politiky. • Nižší náklady na venkově ve srovnání s většími městy zvyšují atraktivitu regionů pro investory • Přitažlivost prostoru regionu pro cestovní ruch • Dobré podmínky pro lesní výrobu. • Vysoká kvalita prostředí pro venkovské bydlení. • Blízkost silných trhů pro zemědělskou produkci. • Vhodné podmínky pro rozvoj ekologického zemědělství • Atraktivita krajiny pro rozvoj venkovské turistiky. • 	
	Cestovní ruch
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha u západní hranice České republiky. • Členitý terén. Přírodní potenciál kraje – velký podíl chráněných ploch. • Potenciál unikátního duchovního dědictví v regionu Počet kulturně-historických atraktivit v nejbližším okolí Toužimska. • Levné služby pro zahraniční turisty • Přírodní a kulturněhistorický potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. • Různorodost památkového fondu z různých epoch lidského vývoje, zejména vesnické baroko, hrázděná architektura lidová a městská, historizující lázeňská architektura v nejbližším okolí Toužimska. • Vysoká hustota kulturních a historických památek lokálního a celonárodního významu v nejbližším okolí Toužimska.. • Pestrá krajina plná přírodních atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu, rekreace a lázeňství. • Existence koncepce rozvoje turistického ruchu v Karlovarském kraji. 	
	Technická infrastruktura
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná příhraniční zeměpisná poloha • Dostatek zdrojů kvalitní pitné vody, vysoké procento (90%) zásobování z veřejných vodovodů • Existence poměrně husté přenosové sítě VVN a rozvoden. • Rozvoj mobilních telefonů.. • Kvalitní prostředí pro venkovské bydlení. • Existence mezinárodního letiště v Karlových Varech a letišť v Chebu a Mariánských Lázních. • Existence kanalizace s centrální ČOV • Intenzivní výstavba přenosové sítě spojů a přechod na digitální technologie 	
	Lidské zdroje
<ul style="list-style-type: none"> • Dostatek volné pracovní síly. • Dostačující kapacita institucí v oblasti vzdělání a péče o zdraví. • Levná pracovní síla. • Spolupráce všech složek venkova (podnikatelé, živnostníci, NNO, komunální sféra, státní sféra, občané) v rámci LEADER ČR. • Aktivizovat zájem občanů o prostředí, ve kterém žijí (venkov). 	

B – Slabé stránky

Ekonomický rozvoj

- Převara výroby s malou přidanou hodnotou a nižší kvalitou
- Nízký počet malých a středních výrobních podniků
- Příliš jednostranná specializace průmyslového odvětví.
- Nerovnovážná hospodářská struktura.
- Zastaralost a nedostatečný technický stav průmyslových budov a areálů.
- Slabý terciální sektor (služby).
- Nedostatek flexibilní a kvalifikované síly.
- Nekoncepční politika financování venkova z daňové výtěžnosti.
- Nekoncepční dotační politika venkova.
- Nedostatečná podpora podnikání na venkově.
- Likvidační přístup k venkovu nastavením procenta spoluúčasti na úrovni 20 – 50%. Daňová výtěžnost obcí a výše spoluúčasti znemožňuje realizaci projektů a podporuje další prohloubení ekonomických a rozvojových rozdílů mezi městy a venkovem.
- Nevřešené majetkoprávní vztahy na daném území.
- Nedostatek investičních zdrojů.
- Neexistující logistika dopravní obslužnosti a zásobování venkova (nízká kvalita služeb v sídlech).
- Malé zkušenosti s realizací rozvojových projektů.
- Zaostalé základní výrobní prostředky.
- Zaostávání při zavádění moderních technologií.
- Zaostávání v zavádění nových technologií, nedostatek vlastních technologií a výrobních kapacit u středních a malých firem.
- Nižší podíl prací s vyšší přidanou hodnotou oproti celostátnímu průměru.
- Výrazně nižší vzdělanost oproti celostátnímu průměru.
- Nízké jazykové vybavení obyvatelstva včetně mládeže.
- Malá péče o zabezpečení vyšší kvalifikace mládeže.
- Málo rozvinutý sektor služeb.
- Posilování pouze obytných funkcí některých obcí.
- Nesoulad ve struktuře nabídky pracovních míst a poptávky.

Cestovní ruch

- Rozsáhlé poškození krajiny a životního prostředí.
- Zanedbanost kulturně-historických atraktivit.
- Tradice, místní kultura
- Nedostatečná pozitivní propagace regionu.
- Nedostatečné využití informačních technologií, zejména internetu; – neexistence rezervačního systému.
- Nekoordinovaný systém monitoringu návštěvníků.
- Úroveň vzdělanosti pracovníků v CR.
- Slabá identifikace obyvatel s regionem.
- Pohostinnost rezidentů.
- Nedostatečná tvorba nových turistických produktů.
- Nedostatečná úroveň marketingu.
- Absence profesionálního destinačního managementu zabývajícího se cestovním ruchem a lázeňstvím.
- Absence tvorby regionálních produktů.

Technická infrastruktura

- Celkově zanedbaný stav dopravní infrastruktury, který nevyhovuje dopravnímu významu a zatížení (silnice I. a II. třídy).
- Celkově zanedbaný stav místních komunikací (silnice III. a IV. třídy, polních cest, apod.).
- Chybí napojení na evropskou dálniční síť, pomalé budování dálničních průtahů (například rychlostní silnice I/6).
- Chybí logistika dopravy pro venkov, včetně inovačních přístupů, např. propojení s logistikou zásobování. Z toho plyne chybějící integrovaný dopravní systém (kombinovaná přeprava).
- Nedostatečné dopravní spojení mezi sousedními kraji a propojení s hlavním městem.
- Není řešen problém tranzitní dopravy. Vysoké zatížení obcí a měst tranzitní dopravou (chybí obchvaty, průjezdy jsou nevyhovující).
- Nedostatečná stavební připravenost budování infrastruktury – vodovodů, kanalizační a ČOV na venkově (obce pod 500 obyvatel).
- Špatný technický stav již existujících vodovodních a kanalizačních řadů a sítí. Technologická zastaralost některých ČOV.
- Nedostatečné využití alternativních zdrojů energie a jejich nedostatečná výroba.
- Opoždění při zavádění 24 hodinového internetu na venkově oproti velkým městům.
- Chybějící infrastruktura pro pěší a cyklistickou dopravu.
- Odvádění nevyčištěných splaškových odpadních vod do vodotečí.
- Nedostatek bytů a zastaralý bytový fond
- Špatný technický stav vodovodních a kanalizačních řadů a sítí.
- Technologická zastaralost některých ČOV.
- Vysoké zastoupení pevných paliv při výrobě energie.
- Nedostatečná výroba a využití alternativních zdrojů energie.
- Omezení možnosti plynofikace okrajových oblastí z důvodu řídkého osídlení a vysokých investičních nákladů.
- Bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (včetně zabezpečení železničních přejezdů).

- Nedostatečná modernizace a úroveň služeb obecně a jejich nízká efektivita

Lidské zdroje

- Nízká profesní flexibilita pracovních sil; nízká mobilita pracovní síly.
- Nedostatečná tvorba nových pracovních míst.
- Nedostatečná pracovní motivace pracovní síly s nižším vzděláním.
- Prohlubující se dlouhodobá nezaměstnanost.
- Chybí celoživotní systém vzdělávání a vzdělávání dospělých.
- Zhoršující se dostupnost práce a služeb - důsledek omezení veřejné dopravy.
- Nízká hustota zalidnění ve venkovském prostoru;
- Nedostatečné vybavení venkova sociální infrastrukturou.
- Vysoký nepochopitelný rozdíl mezi vysokoškolsky vzdělanými lidmi a lidmi se základním vzděláním. Nízký podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.
- Rekvalifikační kurzy a odborné vzdělání nenavazují přímo na potřeby trhu práce, ale na znalosti a připravenosti školících pracovišť a pracovníků, což je elementární chybou při postupu přeškolení.
- Nezájem dospělých osob o další vzdělávání.
- Nedostatečná jazyková vybavenost střední a starší generace.
- Nízká úroveň příjmu obyvatelstva
- Nedostatečná síť služeb a zařízení pro seniory a handicapované občany.
- Nedostatečná síť zdravotnických zařízení.
- Nevyvážená síť škol a školských zařízení.
- Zhoršená věková struktura obyvatelstva.
- Nevyhovující struktura pracovních sil, nízká či nevhodná kvalifikace.
- Malá nabídka alternativních aktivit pro mladé lidi a děti.
- Růst nezaměstnanosti absolventů škol.
- Není rozpracován systém odhadu budoucí poptávky potřeby pracovních sil v regionu.
- Nerovné postavení subjektů poskytujících sociální služby.
- Nedostatečná nabídka komunitních sociálních služeb.
- Vysoký podíl rizikových a nepříznivých skupin obyvatelstva.

C – Příležitosti

Ekonomický rozvoj

- Rozvoj zpracovatelského průmyslu a služeb.
- Využití programů hospodářské pomoci EU.
- Využití revitalizace krajiny k vytvoření dalších pracovních příležitostí.
- Příprava pozemků pro investory.
- Vstřícný přístup samospráv a ost. institucí.
- Rozvoj a vytváření konkurenceschopnosti malých a středních podniků.
- Intenzivnější spolupráce obcí a svazků obcí v rámci regionu Vladař, systematická spolupráce na rozvoji činnosti s institucemi na podporu podnikání -regionální rozvojové agentury, profesní komory a sdružení, RPIC, RK Czech Invest.
- Smysluplný, všestranný rozvoj („revitalizace“) území, tak zvaných bývalých SUDET, v minulosti všestranně devastovaných.
- Existence potenciálních ploch pro rozvoj komerčních, výrobních a distribučních zón (nikoliv průmyslových).
- Transfer moderních technologií (zemědělství, lesnictví apod.).
- Využití všech forem státních a krajských podpor se stálým tlakem na přijatelný podíl pro venkov.
- Vyhledávání strategických investorů.
- Vyšší úroveň využití podpůrných programů pro rozvoj venkova na základě spolupráce představitelů obcí, neziskového sektoru a podnikatelů.
- Rozvoj nepotravinové zemědělské produkce.
- Restrukturalizace zemědělství v oblastech s nižší bonitou půdy.
- Podpora zemědělství z programů EU.
- Podpora neustále se rozvíjejícího turistického ruchu.
- Rozvoj zpracovatelského průmyslu v návaznosti na zemědělství a lesnictví
- Využití mimoprodukční funkce zemědělství při tvorbě kulturní krajiny a ochraně ŽP.
- Rozvoj zpracování a marketingu zemědělských výrobků.
- Rozvoj účelové spolupráce mezi obcemi.
- Využití nevyužívaných objektů a ploch.
- Využití programů obnovy venkova, dalších státních programů a strukturálních fondů EU.
- Rozvoj agroturistiky a doprovodných služeb cestovního ruchu.
- Posílení identity venkovského obyvatelstva.
- Vznik mikroregionů a realizace společných projektů.
- Územní diference ve vazbě na zemědělství.

Cestovní ruch

- Podpora CR ze strany vlády ČR.
- Kvalitní legislativa v oblasti ČR.
- Schopnost efektivně využívat pomoc ze Strukturálních fondů po vstupu do EU.
- Podpora rozvoje přeshraniční spolupráce ze strany vlády ČR a EU.
- Zvyšování objemu volného času a růst poptávky po volnočasových aktivitách.
- Vytvoření regionálního systému řízení a organizace CR založeném na spolupráci veřejného a soukromého sektoru.
- Vytvoření systému vzdělávání v CR.
- Vybudování systému standardizace a kategorizace služeb v CR (ubytovacích zařízení, IC).
- Podpora diverzifikace činností na venkově (údržba krajiny, rozvoj agroturistiky).
- Orientace produktů a zařízení na konkrétní cílové skupiny.
- Vytvoření turistického produktu Chebské stezky.
- Možnost využívání různých forem dotačních titulů na krajské
- Prosazení do územní dokumentace a následná realizace výstavby turistické infrastruktury a zařízení pro aktivní trávení volného času.
- Projekt komplexního řešení regenerace památkových rezervací a zón.
- Zvýraznění venkovského charakteru osídlení, návrat původnímu krajinnému rázu, oprava či likvidace „brownfeeldů“ jako předpoklad venkovské turistiky.
- Rozvoj malého a středního podnikání v rámci rozvoje cestovního ruchu
- Zvýraznění venkovského charakteru osídlení, návrat původnímu krajinnému rázu, oprava či likvidace „brownfeeldů“ jako předpoklad venkovské turistiky.
- Rozvoj malého a středního podnikání v rámci rozvoje cestovního ruchu

Technická infrastruktura

- Integrace venkova do EU s využitím důrazu EU na rozvoj venkova.
- Připravenost obcí a měst Vladař k realizaci logistiky, základní dopravní obslužnosti a zásobování.
- Čerpání prostředků ze strukturálních a dalších fondů EU – rozvoj dopravy, budování infrastruktury – voda, kanalizace, ČOV.
- Zahájení zpracování projektů – logistika dopravní obslužnosti a zásobování.
- Projekt zásobování vodou venkova, kanalizace, ČOV do 500 obyvatel.
- Využití možnosti vícezdrojového financování.
- Poloha výhodná pro výstavbu komerčních, výrobních a distribučních zón.
- Podporou rozvoje cyklistické dopravy zlepšit stav životního prostředí.
- Čerpání prostředků z fondů EU na rozvoj dopravy.
- Výstavba a dostavba silničních obchvatů měst a obcí.
- Zvýšení kapacity nákladní přepravy po kolejích a odlehčení silnic.

- Harmonizace jízdních řádů autobusů a železnice, příprava integrovaného dopravního systému.
- Rozvoj logistiky, logistických systémů a center.
- Možnost připojení nových podnikatelských aktivit na veřejné vodovody.
- Vznik skupinových kanalizací a jejich územní rozšiřování.

Lidské zdroje

- Přizpůsobení systému vzdělávání potřebám trhu práce.
- Přizpůsobení kvalifikací a rekvalifikací na trh práce.
- Zavedení systému celoživotního vzdělávání.
- Zvýšení jazykových znalostí.
- Spolupráce mezi institucemi (odborné a efektivní řešení).
- Využití tvůrčího potenciálu.
- Zvýšení vědomí regionální identity.
- Možnost získávání prostředků z fondů EU se zaměřením na zkvalitnění vzdělanosti.
- Rozvoj multikulturní společnosti.
- Rozšíření přístupu ke vzdělávání.
- Rozšíření přímého zapojení NNO do rozvoje lidských zdrojů.
- Optimalizace využití stávajících kapacit.
- Vytváření nových veřejných sportovních a volnočasových zařízení.
- Zájem mladých a vzdělaných lidí o bydlení v regionu.
- Aktivizace zájmu občanů o prostředí, ve kterém žijí.
-

D – Hrozby

Ekonomický rozvoj

- Stagnace vzniku a růstu malých a středních podniků.
- Neschopnost využít potenciálu kraje.
- Neexistence přílivu zahraničního kapitálu.
- Další propad zemědělské produkce.
- Ztráta konkurenceschopnosti dosud úspěšných firem.
- Nedostatečná podpora v legislativní oblasti hospodářského sektoru.
- Konkurence sousedních regionů a sousedních zemí.
- Přetrvávající nízká poptávka domácí kupní síly.
- Pokles daňové výtěžnosti.
- Odchod kvalifikované síly z regionu.
- Import zemědělských, průmyslových a spotřebních zahraničních produktů.
- Zvyšující se nezaměstnanost při zvyšujících se nákladech na pracovní sílu.
- Útlum a ohrožení některých tradičních oborů výroby.
- Vysoké procento práce na „černo“.
- Zvyšující se náklady na pracovní sílu.
- Rostoucí nezaměstnanost.
- Likvidace tradic, řemesel, místních produktů v celé oblasti (odsun původního obyvatelstva nebyl nikdy zacelen). Žádná vláda, ani současná, se v minulých padesáti letech nepokusila o jakékoliv řešení.
- Nízká připravenost na možnosti získání prostředků ze strukturálních fondů EU.
- Naplnění ekologické legislativy a legislativy v oblasti bezpečnosti práce.
- Podceňování udržitelnosti rozvoje a přeceňování krátkodobých ekonomických efektů zároveň s neřešeným střetem zájmů ochrany životního prostředí, rozvojových záměrů a živelností rozvojových aktivit.

Cestovní ruch

- Nedostatek finančních zdrojů na kofinancování pomoci z vnějších zdrojů.
- Posilování české koruny a ztráta komparativní výhody nízkých nákladů.
- Kvalitnější nabídka v oblasti CR v sousedních regionech.
- Pokles návštěvnosti v souvislosti se zaostáváním standardu služeb a zařízení cestovního ruchu.
- Nedostatek kapitálu pro stabilizaci a rozvoj cestovního ruchu.
- Ztráta řady historických objektů vč. bývalých panských sídel.
- Pokračující chátrání kulturních památek a center MPZ obcí a měst.
- Nezájem místních obyvatel o kulturní dědictví, nepřijetí místních kulturních památek „za vlastní“. Nezájem obyvatel na urychlenou rekonstrukci, která by měla ochránit památky před totálním zdevastováním.
- Snižování financování na záchranu, obnovu a údržbu kulturních a historických památek.
- Ztráta jedinečnosti (autenticity) kulturních památek a poškozování přírodních hodnot.
- Nezájem některých obcí a měst o rozvoj cestovního ruchu a z toho vyplývající nedostatek uvolňovaných finančních prostředků.
- Nárůst prostituce a kriminality znamenající zhoršení image kraje.

Technická infrastruktura

- Opoždování či nerealizace silniční a železniční dopravní infrastruktury. Pokračování ve zhoršování jejího špatného technického stavu, opožďování investic do sítě pozemních komunikací.
- Pomalé odstraňování dopravních závad.
- Pokračování ve znečišťování přírody a vodních toků, např. skládky v lesích a polích, vypouštění fekálií a chemikálií do vodních toků, odvádění nevyčištěných splaškových odpadních vod do vodotečí apod.
- Znečištěné místní zdroje pitné vody.
- Nízká úroveň spolupráce všech institucí na úrovni soukromé, komunální a státní.
- Nedostatečné využívání informací a předkládaných státních a Evropských dokumentů a přeshraničních rozvojových dokumentů.
- Nevyužití možností mezinárodní a přeshraniční spolupráce.
- Nedostatek koncepčního přístupu a optimálního postupu modernizace a výstavby infrastruktury.
- Vysoká finanční náročnost staveb infrastruktury, organizační náročnost.
- Oddálení napojení na hlavní dopravní tahy.
- Zachovávání dosavadního lokálního vypouštění nedostatečně čištěných odpadních vod z jednotlivých objektů (i v obcích, kde se vybudovala kanalizace a ČOV).
- Špatná propojenost silniční infrastruktury.
- Problém externalit v dopravě (emise, hluk, kongesce).
- Legislativa v oblasti osobní veřejné železniční dopravy.

Lidské zdroje

- Nárůst neumístěných absolventů škol.
- Přetrvávání a růst dlouhodobé nezaměstnanosti – „zvyk žít z podpory“.
- Pasivita institucí i obyvatel.
- Odliv kvalifikovaných pracovních sil.
- Ignorace rozvoje lidských zdrojů.
- Výrazný pokles počtu ekonomicky aktivních obyvatel po roce 2010.

- Zhoršující se věková struktura obyvatelstva.
- Nezájem obyvatel o vlastní vzdělávání a o zlepšení situace v mikroregionech, kde žijí.
- Neexistence krajských vizí pro venkov, natož vizí vlastního venkova.
- Stále se zhoršující věková struktura obyvatelstva, vylidňování venkovského prostoru. U měst v lepším případě stagnace.
- Pokračující odchod mladých a kvalifikovaných pracovních sil zejména s vysokoškolským vzděláním a odchod středního zdravotnického personálu..
- Demotivační systém sociálních dávek pro část populace (např. pro mládež s nízkým vzděláním).
- Růst podílu dlouhodobě nezaměstnaných.
- Růst sociálního napětí a kriminality.
- Nedostatečné financování rozvoje lidských zdrojů.
- Prohlubování vysoké věkové struktury pedagogických pracovníků a jejich nevhodná aprobační struktura.

4. Výsledky projektu

Integrovaný strategický plán území (ISPÚ) města Toužim a jeho sídel není a nemůže být uzavřeným dokumentem. Je předpokladem, že na dané strategii budeme pracovat bez nároku na další honorování do 30. 6. 2010.

Důvodem této nadstandartní activity je vytvoření pilotního projektu na dvou ISPÚ obcí různých velikostí.

Výsledkem by měla být odpověď mimo jiné na tyto hlavní otázky:

1. Stav zaostalosti území vyjádřený v ekonomických parametrech.
2. Potřebné finanční náklady na její odstranění.
3. Doba trvání odstranění tohoto stavu.
4. Co lze realizovat v
 - krátkodobém horizontu 2009 - 2010
 - střednědobém horizontu 2011 – 2015
 - ohraničeném dlouhodobém horizontu 2016 – 2020
5. Kde se nachází horizont odstranění zaostalosti a vyrovnání se s vyspělým stavem venkova úspěšných oblastí venkova Západní Evropy.

Stávající strategický plán bude průběžně doplňován, aby v období

- do 20. 1. 2009 budou soustředěny všechny realizované neinvestiční projekty města Toužim pro rok 2007 a 2008 (tzv. měkké projekty, řešené nejen v Toužimi, ale eventuálně i v jednotlivých sídlech),
- do 30. 6. 2009 byla ukončena komunitní studie Toužimska (16 ti sídelních útvarů),
- do 31. 12. 2009 byla předána makroekonomická studie pro krátkodobé a střednědobé období,
- do 30.6.2010 byla předána dlouhodobá makroekonomická strategie.

Předložený strategický plan proto předkládáme jako neuzavřenou strategii města Toužim.

MAS Vladař si vybrala na území Doupovských hor jednu obec do 500 obyvatel a jedno město o velikosti cca 4 tisíc obyvatel, konkrétně město Toužim a obec Valeč, kde bez nákladů pro obě obce bude realizována kompletní dlouhodobá tvorba strategie na základě komunitní práce a makroekonomických studií. Tento pokus o vytvoření ISPÚ na základě dlouhodobé aktivity při sledování vývoje území bude uzavřen k 30. 8. 2010 a ve 4. čtvrtletí 2010 bude na toto téma uspořádána MAS Vladařem konference či jiné setkání odborné veřejnosti.

5. Literatura

- [1] Program rozvoje města Tachova - pracovní skupina řešitelů z UK, ZČU a zástupců zadavatele : 2003
- [2] Územní studie Střela – Ing. Arch. Vlasta Poláčková : 2007
- [3] Rozvojový potenciál obcí Tepelské vrchoviny – KARYA KV s. r. o. : 2006